

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IX. multi licet eam funditus labefactent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

argumentorum apparatu subvertit. Nec minori studio post Quintam Synodum eamdem A impugnarunt doctrinam Facundus Hermianensis libr. i. cap. 6. & Cyriacus Monachus, quem narrat Symeon Metaphrastes dicenti Cyrillo dogmata de preestentia & restitutione in eundem statum ab Origenitis quasi media & ab omni periculo aliena haberi, respondisse Nequam esse in die, & vacare periculo dogmata de preestentia; immo esse fabrica potius & periculosa. Im-
pugnavit & Antipater Bostrenus scriptor atatus mihi nondum compertæ, in dissertationi
bus aduersus Origenem, quas Eclogis suis intexit Iohannes Damascenus. Damnatur ea
quoque in Origene à Synodo Quinsexta Can. i. & à Sophronio Hierosolymitano in Epi-
stola ad Sergium Constantinopolitanum, ab Iñidoro, Iohanne Damasco, Georgio Syn-
cello, Cedreno, Suida, Niceta, Vincentio Bellovacense, Nicephoro, & Guidone Carme-
lita, qui multis eam refellit.

Eclig. Ioh.
Dam. c.
Tis. 2.
a. 10.
var. Cet.
Carm.
Ibd. Orig.
8. cap. 5.
Ibd. Dam.
L. 1. orbis. l.
cap. 12. & l.
4. c. 6.

Georg. Syn.
cill. in Ex-
cept. Chro-
nogr.
Cedren. 3.
Hij. Suda.
in Origene.
Nest. Thel.
orb. fid. l.
4. Hær. 3.
Pinc. Bell.
spec. doct.
L. 18. c. 43.
Niceph. lib.
17. cap. 17.
Guido Cat-
tolici. in
Samm. De
baris.

VII. Platoni porro hic quoque regendum se Adamantius præbuit. Ille autem in Phæ-
done, & Epinomi, & libr. io. De legib. & in Timao, aliisque locis, doctrinam hanc disser-
tissimis explicat verbis, quam magna subinde Veterum pars atripuit. Nec huius sane fuit
ipse sententiae architectus; nam quippe multo prius propugnaverant Pythagoras & Empe-
docles. In dōzōnēv, inquit Origenes libr. i. contr. Celi, ergo dōzōnēv mīas dāzōnēv
dōzōnēv, λέγει τὸ μὲν τοῦ πολυπότερον, τὸ μάταιον, τὸ ιμπιδόντα, ἐπὶ τῷ πλανήτῃ τῷ πολυπότερον
στρ. εἰνεπούλων οὐκαντεῖται εἰς τὰ μετεπένθητα; & Hieronymus Epist. 82.
qua est ad Marcellinum & Anaphychiam: Super anima statu memini vestre quaslinucle, immo ma-
xime Ecclesiastice questionis: utrum lapsa de celo sit, ut Pythagoras Philosophus, omnesque Platonici,
& Origenes putint. Simile nanciscari in Epitoli Iustiniani ad Quintam Synodum, & apud C
Nicetam in Thesauro orthod. fid. libr. 4. Hær. 31. Sed & ipso Pythagora antiquior Or-
pheus animam in corpore puniri dixit. Testatur id Plato in Cratyle, ubi & vocis σωμα or-
ginationem petit à σύνη. Locum referit Clemens Alexandrinus Strom. libr. 3. atque item
alterum Philolai Pythagorici, qui id ipsum ex veteribus Ethniconum Theologis & Vatibus
adstruit. Merito itaque Harmenopulus in libro De sc̄tis, & Elias Cretenis Nazianzeni
Interpres è Græcorum fontibus sententiam suam Origenem haudisse dicunt.

VIII. At eam tamen quo Christiani approbaret, non rationibus duntaxat, sed quæsi-
ris etiam Scriptura sacra testimonis fulcite conatus est, qui nobis à Patribus exhibentur.
Atque hos quidem refert Epiphanius in Epistol. ad Iohann. Hierosolym. cap. 2. è Psalm.
18. 67. Prisquam à malitia humiliarer, ego deliqui: è Psalm. 114. 7. Revertere anima mea in re-
quiem tuam: è Psalm. 141. 8. Educ de carcere animam meam: & è Psalm. 114. 9. Confitebor Do-
mino in regione vivorum. Apponit & istum Hieronymus in Epist. ad Demetriad. cap. 9. è D
Iohann. 9. 2. Iste peccavisti, ut cœcus ex nero nasceretur, ut parentes eius: & illos præterea libr. 1.
Comment. in Epist. ad Ephes. 1. 4. è Psalm. 119. 5. Hei mibi, quia incolatus mea prolongatus
est: habitavi cum habitantibus Cedar, multum peregrinata est anima mea: è Rom. 7. 24. Misericordia
homo! quis me liberabit de corpore mortis huius? & è Philipp. 1. 23. Melius est reverti, & esse cum
Christo: & è Psalm. 89. 1. 2. Domine refugium factus es nobis in generationem & generationem: an-
tequam montes firmarentur, & sicut terra, & orbis terrarum. Apponit & illum in Ephes. 1. 17. è
Psalm. 21. 28. Reminiscitur & convertentur ad Dominum omnes fines terre. Ex hoc denique Iohann. 1. 9. Erat lux vera, qua illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, causa sua E
robuit Origenem vel Origenistas accerivisse dicit Cyrillus in eundem Iohannis locum.

I X. Sed manifesto repugnat illud Zacharias 12. 1. Dicit Dominus extendens calum, & fun-
dans terram, & singens spiritum hominis in eo; quod commento huic Origeniano a nonnullis
oppositum est: repugnat illud Iohannis 9. 3. Respondit Iesus, neque hic peccavit, neque parentes eius: sed ut manifestentur opera Dei in illo: unde mirari subit stuporem Origenis, qui pra-
cedens istud commis: Rabbī quis peccavit, hic, aut parentes eius, ut cœcus nasceretur? in sui delirij
defensionem usurpavit: ad voluntatem quippe Dei causam cœcitatris illius referens Christus, ansam omnem abstulit detorquendæ illius ad peccata vitam præcedentia. Apertius
etiam repugnat illud, Rom. 9. 11. & seq. quod ad subruendam hanc Origenis opinionem
usurpat Augustinus in Epitola ad Optatum Milevitani: Cum enim nondum nati fuissent, P
aut aliquid boni egissent, aut mali, (ut secundum electionem propositum Dei maneret) non ex operibus,
sed ex vocante dictum est ei: Quid major seruit minori, sicut scriptum est; Jacob dilexi, Esau autem
odio habui. Quid ergo dicimus? namquid iniurias apud Deum? Absit. Moysi enim dicit: Misericordia
eius misericordior; & misericordiam præstabo cuius misericordia. Igitur non volentis, neque currentis, sed
misericordia est Dei. Quæ licet Origenis fabulas funditus labefactent; hac tamen ipsa Pauli
verba ad suæ causæ defensionem adducit libr. 2. & 1. c. 20. cap. 9. sed aliter exponit ac vul-
go exponi solent. Quod enim ait Apostolus, antequam boni quicquam vel mali egissent,
a Deo destinatos, non ex operibus meritos, hic ut diligenteretur, ille ut odio haberetur; re-
fert ille ad opera in terris & vita hac admissa, quæ nullam Deo destinationis suæ causam
dederint: operum autem vitam hanc præcedentium merita nequaquam ab Apostolo in-
fringi

A'fringi ac tolli arbitratur. Igitur, inquit, sicut de Esau & Iacob diligentius perscrutatis Scripturis invenitur quia non est iniustitia apud Deum, ut antequam nascerentur, vel agerent aliquid in vita hac, diceretur quia major serviet minori: & ut invenitur non esse iniustitia, quod & in ventre fratrem suum supplantaravit Iacob, sed ex precedenti videlicet vita meritis digne eum electum esse sentiamus a Deo, ita ut fratri preponit mereatur: ita etiam, &c. Rem putasse videtur eodem modo, Paulinum hunc locum interpretans Tom. 2. in Ioh. p. 78. Nec aliter intellexisse eum verisimile est alterum istum 2. Tim. 1. 8, 9. placito licet ipsius ex adverso oppositum: *Collabora Evangelio secundum virtutem Dei, qui nos liberavit, & vocavit vocatione sua sancta, non secundum opera nostra, sed secundum propositorum suum & gratiam, que data est nobis in Christo Iesu ante tempora secularia.*

X. Verumtamen perspicuis licet convicta sint Scripturae testimonijs haec decreta, nihil secius adstipulatoribus habuit complures Adamantius: nam prater Pamphilum Apologiam auctorem, qui in eam inclinare videtur sententiam, eamdem assertatur Clemens Alexandrinus Stromat. libr. 1. & clariss. etiam libr. 3. In Eclogis quoque animam tradit in uterum immitti τὸν τοῦ θεοῦ ἐγένετον αὐτῷ οὐδὲν. Pierium etiam Alexandrinum, qui alter Origenes cognominatus est, animarum σεσύνταξιν defendisse restatur Photius Cod. 119. Nemesis in libro De natura hominis, cap. 2. animas hominum olim a Deo procreat in corpora ab eo mitti existimat, cum ad eas suscipienda idonea & informata sunt. Ecclesiasticis quibusdam persuasum fuisse narrat Hieronymus Epist. 82. ad Marcellinum, animas olim conditas in thesauro Dei haberi; quam opinionem ab Origeniana fecerunt. Ipse vero libr. 1. Comment. ad Ephes. in cap. 1. v. 4. & 5. commenti huic capita & pro C pugnacate scrutatur, & in comma 17. capituli ejusdem, διηγεών inter, & γέων illud ait interesse discriminis, quod rerum quas numquam scivimus sit γέων, rerum vero quarum prius oblii recordamur γέων, propereaque Paulum Ephesiis optare spiritum revelationis in agnitione Dei, id est εἰ διηγεών, quod prius in coelesti vita Deum noverimus, ejusque de cœlis in terras migrando obliti, iterum per revelationem cognoscamus: & lib. 2. corudem Comment. in Ephes. 3. 1. legi ait multis in locis Paulum idcirco vinclatum dici, quod anima eius tamquam in carcere, sic in corpore clausa teneatur: deinde addit alio sensu id ab aliis accepi, nempe quod Paulus ex utero matris sue ad convertendas Gentes predestinatus, vincula postmodum carnis acceperit: & in Philem. 23. ubi Epa- phram *concaptivum* suum Paulus appellat, in verbo captivitatis, juxta nonnullos, recondi- D tum aliquid latere dicit Hieronymus, *quod capi pariter & vincti in vallem hanc adducti sint lacrymarum.* Quia cum interposita nulla confutatione vel censura scripsisset, Rufini vexationibus & querelis patuerunt. Verum hujus criminis accusatione absolvere sece conatur Apolog. 1. adv. Rufin. cap. 5. & 6. idem in Rufinum crimen obscure regerit Apolog. libr. 2. cap. 2. & 4. & libr. 3. cap. 8. & 9. Sed notabile est imprimis quod ait cap. 6. Apolog. 1. *Vinctam dico animam corpore, donec ad Christum redeat, & in resurrectionis gloria corruptivum & mortale corpus, incorruptione & immortalitate commutet, non absurdè intelligentie est.* Anonymus ille apud Photium Cod. 117. qui Origenis defensionem suscepit, Scriptura sacra, Patrumque suffragii errorem hunc ultra propagnare fatigat, nedum illius exprobrationem ab Origene prohibeat. Ab eo fane non plane alienum fuisse Philaltrium crediderim: post E quam enim haec disceruit Hær. 51. *Allia est heres que dicit hominem animam non factam a Deo appellari animam, sed ante, inquit, intellectus vocabatur, & erat in celo: postea autem quia terrena defederavit, discessisse eam de celo. & ex eo eam animam nuncupatam arbitrantur: quæ penitus Origeniana sunt.* Mente suam deinde prodit his verbis: *Ignorantes quod in principio facta a Deo, & creata post Angelos anima est appellata a Domino, hocque nomen proprietatis accepit a Deo, ut anima non intellectus vocaretur.* Atque haec Scriptura postmodum testimonianibus comprobatur. Denique vitio dat Tertulliano Augustinus, quod animas hominum nequam post obitum in Dæmones converti asseruerit. Quamobrem Domitianus Galata Ancyranus Episcopus in Epistola ad Vigilium Papam, adversus Origenis hostes haec conqueritur, referente Fa- cundo libr. 4. cap. 4. *Prosternunt ad anathematizandos sanctissimos & gloriofissimos Doctores, sub occa- sione eorum que de præexistencia & restitutione mota sunt, dogmatum, sub specie quidem Origenis, omnes autem qui ante eum, & post eum fuerint, sanctos anathematizantes.*

XI. Nempe de animæ origine ac forte nihil adhuc fuerat ab Ecclesia decretum. *De anima vero*, ait Origenes in Proœm. libr. 2. a. 2. utrum ex semine traducatur, ita ut ratio ipsius, vel substantia inserta ipsis seminibus corporalibus habeatur; an vero aliud habeat initium: & hoc ipsum initium, si genitum est, annon genitum; vel certe si intrinsecus corpori inditur, necne, non satis manifeste predicatione distinguitur: qui locus profertur in suppositio Dialogo sub Hieronymi & Augustini nomine, qui haberetur inter Spuria Hieronymi; & in Opero De Deitate & Incarnatione Verbi ad Ianuarium qui Tomo Augustini quarto subneditur, libr. 1. cap. 2. & profertur utrobique ipsis Rufini verbis. Idem in Epist. ad Rom. *Si etiam extra corpus positi vel sancti qui cum Christo sunt, agunt aliquid, & laborant pro nobis ad similitudinem Angelorum, qui*

*Augst. lib.
de Hær. ad
Quoniam
denuo.*